

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

GUDIKATUR
AVV. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB

Seduta ta' nhar il-Hamis, 31 ta' Ottubru, 2019

Avviz tat-Talba numru: **70/2019**

NECTAR LIMITED
[REG. NRU. C-13065]

VERSUS

TARGET GROUP MALTA LIMITED
[REG. NRU. C-69676]

It-Tribunal;

Ra l-Avviz tat-Talba prezentat nhar l-4 ta' April, 2019 fejn is-socjetà attrici talbet li s-socjetà konvenuta tigi kkundannata thallasha s-somma ta' elfejn u disghin ewro u tmienja u ghoxrin centezmi (€2,090.28c) rapprezentanti bejgh u konsenja ta' prodotti ta' l-ikel fuq inkarigu ta' l-istess konvenuta, kif ahjar deskritt fl-imsemmi Avviz tat-Talba. L-attrici talbet ukoll l-ispejjez gudizzjarji ta' dawn il-proceduri u dawk marbuta ma' l-ittra ufficjali datata 18 ta' Mejju, 2018.

Ra li ghad li debitament notifikata bl-atti ta' dawn il-proceduri, il-konvenuta naqset milli tipprezenta risposta fit-terminu preskritt mill-ligi ghal dan il-ghan u lanqas ma deher xi dirigent u/jew xi difensur ghan-nom taghha ghas-smigh ta' dan il-procediment.

Ikkunsidra l-provi dokumentarji mressqa;

Ra l-atti processwali kollha inkluzi d-dikjarazzjonijiet bil-gurament;

Jikkunsidra;

Illi l-Artikolu 9(2)(a) tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi illi, "*Bla hsara ghal kull regola msemmija fis-subartikolu (1), gudidatur – Ghandu jizgura li kaz ghandu, daqskemm ikun possibbli, jinstema' u jinqata sommarjament fl-istess jum tas-smigh tieghu u li dak is-smigh ma jtulx iktar minn seduta wahda.*"

Il-paragrafu (b) ta' l-Artikolu 13 ta' l-istess imsemmi Kapitolu jiddisponi illi, "*Jekk xi parti tonqos li tidher fid-data stabbilita ghas-smigh tal-kawza, id-disposizzjonijiet li gejjin ghandhom jghoddu ... Jekk il-konvenut jonqos li jidher, il-gudidatur jista jiddeċiedi l-kawza*

fin-nuqqas tal-konvenut u tista ssir ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut, u d-disposizzjonijiet tas-Sub-titolu VI tat-Titolu I tat-Tielet Ktieb tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, li jirrigwardaw l-ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut fil-qrati inferjuri ghandhom jghoddu mutatis mutandis."

Minn qari ta' din ic-citata disposizzjoni, jidher li hija mhollija fid-diskrezzjoni tat-Tribunal jekk huwa jiddiferixxi il-kawza jew le ghal gurnata ohra sabiex jisma' lill-parti mharrka f'kaz li din ma tidhirx quddiemu.

Fil-kaz prezenti, u hekk kif registrat fl-udjenza ta' l-10 ta' Lulju, 2019 (*a fol. 11*), il-konvenuta giet debitament notifikata bl-atti processwali. Cionostanti tali notifika, l-istess konvenuta la ressqet risposta fit-terminu li trid u tghid il-ligi u lanqas ma deher xi rapprezentant taghha jew ghan-nom taghha ghas-seduti mizmuma quddiem it-Tribunal fl-udjenzi li kienu jmissu wara n-notifika lilha ta' l-atti u, addirittura, lanqas ma deher xi rapprezentant legali ghan-nom taghha biex issehh kontestazzjoni tal-pretiza attrici f'tali udjenzi sussegwenti. Tali konvenuta, ghalhekk, giet dikjarata fi stat ta' kontumacija, skond id-dettami tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta, hekk kif registrat fil-verbal ta' l-imsemmija udjenza.

Fil-konfront ta' l-imsemmija konvenuta gie prezentant kapitolu mill-attrici fl-udjenza ta' l-10 ta' Lulju, 2019 (*ara a fol. 13*). Dan il-kapitolu gie dikjarat bhala mistqarr fl-udjenza successiva, hekk kif registrat fil-verbal ta' l-udjenza tat-2 ta' Ottubru, 2019 (*a fol. 14*). Peress li l-konvenuta naqset milli tirregistra dehera biex twiegeb ghal tali kapitolu, fid-dawl ta' tali omissjoni, l-istess kien jisthoqqlu jigi emnut. Ghalhekk dan ghandu jittiehed bhala mistqarr. Kif digà mghadud, dan kollu gie puntwalizzat fil-verbal ta' l-udjenza l-ahhar imsemmija.

It-Tribunal josserva illi, in linea ta' principju, il-kapitolu hu fatt processwali li jgib mieghu effetti specifici, espressament previsti u determinati mill-ligi taht il-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta [*vide Artt. 698(2) u 702(3)*]. Minn tali disposizzjonijiet huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni gudizzjali f'min lilu jigi deferit ta' fatt sfavorevoli ghal kapitolat u ta' vantagg ghall-parti li eskogitatu. Jinghad fid-decizjoni *in re Anthony Borg v. Samwel Veneziani* (Appell Inferjuri, 28 ta' April 1998), illi "*din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti ghalix tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova posittiva li l-ammont rekalmat mill-attur kien dovut lilu ghal ragunijet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta' non kontestazzjoni – ta' l-istess konvenut."* Fl-istess sens ara s-sentenza *in re Stephen Vella et v. Bollicine Limited* (Appell Inferjuri, 9 ta' Jannar, 2008).

Madanakollu, ghalkemm huwa veru li l-kapitolu, meta s-subent ma jkunx wiegeb ghalihom u ma jkunx iggustifika l-ommissjoni tieghu li jikkontesta l-kawza formalment, ghandhom jitqiesu bhala konfessjoni (i.e., l'hekk imsejha konfessjoni gudizzjarja). Imma dana ma jfissirx li min hu tenut jiggudika huwa obligat joqghod dejjem fuq dik il-prezunta konfessjoni. Is-subizzjoni hija semplici mezz ta' prova, u ghandha tigi ezaminata u valjata flimkien mal-provi l-ohra kollha tal-kawza, b'mod illi, jekk il-kapitolu ma jkunx konfacenti mal-provi l-ohra tal-kawza, u l-gudikant jidhrilu li ghandu jaghti prevalenza lil dawk il-provi l-ohra, l-konfessjoni prezunta derivanti mis-subizzjoni ghandha cedi quddiem dawk il-provi l-ohra. F'dan is-sens ara d-decizjoni *in re Tabib Dr. Antonio Zammit et v. Francesco Pace et* (Prim'Awla, 28 ta' Gunju, 1952). In tema, kemm id-duttrina legali kif ukoll il-gurisprudenza, issoktaw jafferma, u jikkawtelaw ukoll, illi tali prova wehida mhux necessarjament u bilfors ghandha tiddemstra l-fondatezza tal-pretensjoni tal-parti attrici in kwantu dak l-istat migjub in essere bil-kapitolu ma ghandux ifisser li qed jintroduci derogi ghall-principju tal-piz tal-provi. Kif rilevat mill-Qorti ta' l-Appell kollegjali fil-kawza *in re James Trapani et v. Vincent Cilia* (28 ta' April 2000), "*il-kapitolu jitqiesu konfessati però dan ma jfissirx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq dik il-prezunta ammissjoni. Dik il-prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra*

li sa dak l-istadju setghet kienet diga' prodotta quddiem il-Qorti. Dan ghalieq kif gja' nghan is-subizzjoni setghet tintalab f'kull parti tal-procedura."

Apparti l-imsemmija konfessjoni/jiet gudizzjali, it-Tribunal ha konjizzjoni tad-dokumentazzjoni mressqa flimkien ma' l-att promotur (ara a fol. 2) u ta' dak dikjarat bil-gurament mir-rapprezentant ta' l-attrici (Carlos Abela) fl-udjenza ta' l-10 ta' Lulju, 2019 u cioe': "*Deher Carlos Abela, direttur fi hdan is-Socjeta' Attrici, illi bil-gurament moghti seduta stante iddikjara illi l-Attrici hi kreditrici fil-konfront tal-Konvenuta fl-ammont ta' EUR2090.28 u li l-ebda ammont parzjali ma sehh akkont fil-mori ta' dawn il-proceduri u ghalhekk l-imsemmi ammont ghadu interament dovut. Carlos Abela ikkonferma bil-gurament il-fattura ezebita a fol.2 li tindika dettalji dwar l-ammont mitlub f'dawn il-proceduri u jgharraf lit-Tribunal illi tali dokument gie mhejji mill-accounts department li taghha huwa direttur."* Tali dikjarazzjoni giet rikonfermata fl-udjenza tat-2 ta' Ottubru, 2019, illi fiha gie registrat hekk: "*Fuq domanda tat-Tribunal, Carlos Abela, direttur fi hdan is-Socjeta' Attrici, rega' ikkonferma dak imfisser fil-verbal tal-udjenza tal-10 ta' Lulju, 2019."*

Ghalhekk, fid-dawl tal-provi mressqa mill-attrici – u anke bl-adoperu tad-diskrezzjoni ekwitattiva vestita f'dan it-Tribunal *ex lege* skond l-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta – it-talba attrici timmerita li tigi milqugha peress li tressqu provi tajbin u sufficjenti li jsostnu dak domandat mis-socjeta' attrici. Tali provi ma gew bl-ebda mod kontradetti u dan it-Tribunal, ezaminati l-istess fil-kwadru probatorju intier, ma jiddubitax mil-veracita' u r-rilevanza taghhom.

Ghaldaqstant, it-Tribunal, jaqta' u jiddeciedi dan il-kaz billi jilqa' t-talba tal-kumpannija attrici u konsegwentement jikkundanna lill-kumpannija konvenuta biex thallas lill-istess attrici s-somma ta' elfejn u disghin ewro u tmienja u ghoxrin centezmi (€2,090.28c), bl-imghaxijiet bir-rata ta' 8% fis-sena fuq dan l-ammont jibdew jiddekorru mi-12 ta' Jannar, 2018¹ sad-data tal-hlas effettiv u finali.

L-ispejjez kollha ta' dawn il-proceduri, inkluz dawk marbuta ma' l-ittra ufficjali tat-18 ta' Mejju, 2018 (nru. 1041/2018²), kif mitlub fl-att promotur, huma a kariku tal-konvenuta.

ft. Avv. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB

Gudikatur

ft. ADRIAN PACE

Deputat Registratur

¹ Skond l-Artikolu 26C tal-Kodici ta' Kummerc (Kapitolu 13 tal-Ligijiet ta' Malta), ossia mill-"*gurnata li tigi wara d-data jew wara t-terminu ghall-hlas stabbilit fil-kuntratt.*" (ara *statement* datat 22/03/2019 a fol. 2).

² Ezebita *seduta stante* fl-udjenza tat-2 ta' Ottubru, 2019 (a *fol.* 15–16).